

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 6. septembra 1900.

Štev. 36.

Naznanilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pokrče in okolico

priređi

v nedeljo dné 16. septembra t. l.

**pri Krajcarju blizu Tinj
slavnostno zborovanje**

v proslavo

svojega uda, staroste koroških Slovencev, mil. gosp.

Lovrenca Serajnika,

inf. prošta tinskega, viteza Franc-Jožefovega reda itd. itd.

Sodelovati je obljubil tamburaški zbor s Štajerskega in več gg. govornikov.

Natanjnejši vsposed objavimo prihodnjič.

Podružnični odbor.

Denar — bog!

V stanovskem listu koroških učiteljev, ki ga izdava celovski luteranec Bertschinger, tisti luteranec, ki zalaga s svojo modrostjo tudi list naših naprednih kmetov, „Bauernzeitung“-o, se je zadnjič objavil čuden članek! — Članek našteva, koliko plačuje v Avstriji vsakter narod davka. Po njegovem računu plačujejo:

Nemci 235 milijonov gld., Čehi 112 mil., Poljaki 34 mil., Rusini 27 mil., Slovenci 19 mil., Srbi in Hrvati 7 mil., Lahi 15 mil., Rumuni 1 mil. gld.

Na glavo bajé pride davka pri: Nemcih 27 gld., Lahih 22 gld., Čehih 20 gld., Slovenceh 16 gld., Srbih 12 gld., Poljakih 9 gld., Rumunih 9 gld., Rusinih 8 gld.

Po davkih, pravi luteranski list, bi se morali meriti tudi politični upliv(!), torej bi morali imeti poslancev po odstotkih: Nemci 52%, Čehi 24%, Poljaki 7%, Rusini 6%, Slovenci 6%, Lahi 3%, Srbi 1%, Rumuni 1%.

Po tem računu imajo premalo poslancev Nemci 27, Čehi 16, Rusini 14, Jugoslovani, Lahi in Rumuni imajo jih 11 preveč.

Na to-le lutrovske modrost moramo svet nekoliko opozoriti! Da človek toliko velja, kolikor denarja ima, je navadno res, — a krščansko načelo to ni, in socialno načelo tudi ne, pač pa je ta misel staro-liberalno-židovska! Krščansko načelo je, da pošteno delo kaj velja, in da je le pošten delavec kaj vreden; nemško-nacionalni učiteljski list pa tirja, da naj se ljudje cenijo po imetju, po denarju. Ne vemo, ali se bo list s tem učiteljem prikupil, ali ne; bogatašev je pač tudi med učitelji malo.

Jasno je, da, če bi med narodi obveljalo omenjeno načelo, potem mora tisto obveljati tudi v posameznih narodih, to je, volilna pravica mora biti primerna premoženju. Če bi se tak red kje uveljavil, brez dvojbe bi bil potem Rotšild kralj, in židje bi morali imeti izmed 100 naših poslancev 99, ker so oni najbogatejši narod. Tako nesramnih liberalnih načel že dolgo ni več noben časnik zagovarjal! Kdor pa danes tako načelo zagovarja, tega smatramo za nevarnega sovražnika kmečkega in delavskega stanu.

Denar na svetu ne sme biti samooblasten gospodar; Bog nas varuj takih časov! Od tod prihaja vsa revščina, ker imajo v državi milijonarji preveč upliva. Židovski milijonarji veljajo več, kot vsi ministri, in ne bo boljše, dokler se delavno ljudstvo samo ne potruži, da bi povsod spravilo v veljavo pošteno delo.

Kar pa zadene narodno nasprotstvo med Nemci in Slovani, je jasno, da so zgoraj navedene številke vse — zlagane. Naša mesta živé ob kmetih! Ne vprašajmo, kdo davek plačuje, marveč kdo ga je zaslužil? Velike tovarne imajo večinoma češke delavce, pri stavbenih podjetjih delajo večinoma Goričani, socialno načelo je pa, da delo služi in ne denar, ki živi ob obrestih. Kako nesmiselno piše ta list, razvidno je iz števil; našteva se pri Nemcih, Čehih in Rusinih 57 poslancev premalo, pri drugih pa samo 11 preveč. Kakšen je pač račun, če si dva brata delita premoženje in eden trdi, da ima 57 gld. premalo, drugi pa le 11 gld. preveč?! Gotovo bomo rekli, da je prvi pijan, ali pa je znorel, kajti, če se pravično deli, mora biti svota, ki jo ima eden preveč, enaka kot svota, ki jo ima drugi premalo!!

Na tako nesramno pisarjenje hoteli smo kmete opozoriti! Kmetje varujte se ljudij, katerim velja

le denar kaj, delo pa nič; ti ljudje so hlapci velikih židov! Varujte se njih in pomilujte kmete, ki se dajo od takih ljudij v politiki poučevati. Naša načela so pa druga: nam denar ne velja nič, vse pa pošteno delo, in poštenu hlapca nam je bolj časti vreden, kot milijonar, ki si je prigoljufal svoje milijone. Ljudem pa, ki molijo le denar, napovejmo boj na življenje in smrt, ker je svetu največja nesreča, če je le denar — bog. —c.

Občinski volilni red.

(Dalje.)

Tretji oddelek: Kako se volitev vrši.

§ 20. Volitev vodi volilna komisija. Ta obstoji iz občinskega predstojnika ali kakega občinskega svetovalca kot predsednika, in iz štirih od občinskega predstojnika kot zaupnih moških poklicanih občanov, ki morejo izvoljeni biti (t. j. ki imajo pasivno volilno pravico).

Politični okrajni urad more k volitvi poslati odposlanca z nalogo, da pazi na izvršitev postave in na to, da se vzdrži mir in red.

§ 21. Volilni razredi se zbirajo vsak zá-se. Najprej voli tretji, potem drugi, nazadnje prvi razred.

Vsak volilec more voliti izmed vseh občanov, ki se morejo voliti, ne gledé na volilni razred.

§ 22. Volitev je javna. Predno se glasovanje prične, mora predsednik volilne komisije zbrane volilce opozoriti na vsebino § 9. do 11. volilnega reda, v katerih so našteje lastnosti, koje mora imeti tisti, ki se more izvoliti; dalje jim mora razložiti, kako se volitev vrši in kako se štejejo glasovi, ter jih mora pozvati, da glasujejo po svojem prepričanju brez vseh sebičnih postranskih ozirov, kakor smatrajo po svojem najboljšem spoznanju in vesti za občinski blagor kot najboljše.

§ 23. Glasovanje v posameznih razredih se začne s tem, da člani volilne komisije, ki imajo v dotičnem volilnem razredu volilno pravico, položijo svoje glasovnice v volitveno posodo (ročko, urno). Na to pokliče član volilne komisije volilce po vrsti, kakor so njihova imena zapisana v volilnem imeniku, naj oddajo svoje glasovnice. Tisti volilci, ki pridejo še-le potem v volilno sobo, ko so se njihova imena že poklicala, se morajo še-le potem,

„Oho! Na svojih njivah sem jaz gospod! Jaz plačam davek!“ oglasil se je eden.

„Tako je“, pritrdili so drugi.

„Sevéda je vsak na svojem polju gospodar, ali tukaj gré samo za merenje. Zemljemerec pride, izmeri sicer, vtakne v zemljo kolce in to moramo dovoliti. In zato sem vas, gospodje, poklical, da bi to vedeli in ne mislili, da se vam s tem merenjem napravi kakšna škoda ali krivica.“

„Naj si torej merijo, če jih to veseli.“

„To sem hotel vedeti. Kedar pride do zidanja železnice, morajo se z nami pogoditi zavolj cene zemljišč in to ne pojde tako lahko. Meriti tedaj smejo?“

„Naj si merijo, kakor hočejo.“

Odbor se je posvetoval še o raznih drugih občinskih zadevah in policaj je že nepotrpežljivo prestopal za durmi. Pivo v bližnji gostilni ga je nepremakljivo mikalo, a pri odborovi seji statil pri durih mu je ukazovala njegova uradna dolžnost. In Sršen nikoli ni zanemarjal svojega urada. Česar ni pozabil, storil je vse.

Odborova seja je bila končana. Sršen si je zadovoljno pogladil „lajbič“ in odprl duri: „Gospodje, ali si česa želite?“ — „Zakaj?“ — „No, meni se je zdelo, da je nekdo trkal na duri.“ — „Tukaj? To ste slabo slišali. Smo že končali.“ — „Gotovo so v gostilni nabijali sodček. Danes bode bojda ležák.“ — „Vi ste star grešnik!“ smejali so se odborniki in šli so v gostilno.

Policaju se je ta dan godilo izvrstno. Drugi dan pa je prišel gospod zemljemerec merit železnico. Oglasil se je pri županu in vprašal, ali bi mogel dobiti kakšnega vkretnega človeka za pomočnika.

Povsod, kjer je dozda meril, imel je bojda kot pomočnika občinskega slugo. „Tudi pri nas ga do-
dobite, toda kaj za pijačo mu ne smete pokazati. Tega on nima rad,“ svetoval je župan.

„Zakaj pa bi mu tega ne smel pokazati?“

„Zató, ker to ima najrajši v roki in iz roke v ustih in v grlu.“

„Ah tako!“ smejal se je zemljemerec. „Že razumem. Kje pa je?“

„Takoj pošljem po njega“. Župan je poslal hlapca po policaja, da takoj pride, a hlapec se vrne brez policaja.

„No, kje pa je?“ — „Domá je.“ — „In zakaj ne pride?“ — „Ne more. Žena mu je skrila škornje.“ — „Tako? Pojdi še enkrat tja in reci: če ne more priti Sršen sam, naj si vzame sabljo njegova žena, naj si dá na glavo uradno kapo in naj takoj pride sem namesto moža! Je tu visok gospod uradnik.“

Hlapec znova leti k Sršenu: „Oče, ni vam treba več hoditi.“ — „Hvala Bogu“, vsklikne policaj in obrne se k ženi, ki je baš skubila perje. „Saj sem si takoj mislila, da je to samo tako,“ rekla je žena.

„Kaj še! Gospod župan je rekel, če ne more Sršen, naj pa bo. In reci tam, Nacelj, ukazal mi je gospod župan, samo toliko: Prišel je visok gospod uradnik in bode kaka uradna reč. Če ne more priti policaj, naj pride njegova žena, ali naj ima sabljo, kapo in boben, ker mora uradno takoj po vasi nekaj izobnati,“ lagal se je hlapec.

Jedva je to izgovoril, že je imel Sršen škornje in žena mu je prigovarjala: „Če je stvar taka, po-

PODLISTEK.

Kako je Sršen pomagal gospodu „kilometru“.

(Spisal K. Kfen. Poslovenil Fr. Štingl.)

Po vasi je hodil občinski sluga Sršen, ki so ga tudi policaj imenovali. Hodil je od enega občinskega odbornika k drugemu ter vabil jih, da popoldne pridejo vsi k važni občinski seji. — Popoldne so gospodje odborniki prihajali eden za drugim k županu. — Pri durih je stal Sršen in vsakemu je „salutiral“.

„Imate zakurjeno v želodcu?“ povpraševali so ga občinski odborniki.

„Kakor v krušni peči tri dni po pečenju kruha. Ali bode danes kaj?“ — Dal je roko k ustom, kakor bi pil.

„Mogoče da bo, in mogoče da tudi nič; kakor pač sklenemo.“ — Gospodje odborniki so se smejali, šli so v sobo in postavili se okoli peči.

„Dobro došli! Le naprej in vsedite se!“ vabil je župan.

Po dolgem prigovarjanju so se vsedli in župan je začel: „Kakor vam je znano, gospodje odborniki, bode se na naših njivah zidala železnica. Prišlo je na občino pismo, da bi se izrazili, kaj mislimo o tem. Cela reč je namreč ta-le: Pride sem zemljemerec, da bode izmeril na naših njivah smer, kod bi se najlažje zidala železnica. Država je dala dovoljenje in mi torej dovoljenja, kakor se samo ob sebi razume, ne smemo odreči.“

ko so prebrana vsa imena, oglasiti pri volilni komisiji in oddati svoje glasovnice.

§ 24. Vsak volilec, pozvan, da odda glasovnice (volilne listke), mora predsedniku volilne komisije izročiti dve glasovnici. Na prvi morajo biti zapisana imena toliko oseb, kolikor dotični razred voli odbornikov, na drugi pa imena toliko oseb, kolikor razred voli namestnikov. Podpis volilčevega imena ni potreben. Rabiti se smejo samo po občinskem uradu izdane, enake glasovnice. Druge so neveljavne. Glasovnice morajo biti volilcem na njihovo željo od dneva, ko so se volitve razpisale, tudi v več izvodih na razpolago v občinskem uradu, in pri volitvi poleg tega tudi v volilni sobi sami.

Predsednik položi glasovnice neodprte v dotično volitveno posodo.

Na vsaki volitveni posodi mora biti zaznamovano, ali je določena glasovnicam za odbornike, ali za namestnike.

§ 25. Kdo tretji sme se h glasovanju kakega volilca dopustiti samo v slučajih, naštetih v §§ 4 do 7 in s pogojem, da svojo pravico (pooblastilo) za to dosti dokaže.

§ 26. Da je kdo glasovnice oddal, se mora takoj zaznamovati poleg imena volilca v volilnem imeniku.

Če se volitev prekine, se morajo volitvene posode zapreti z uradnim pečatom volilne komisije.

§ 27. Kakor hitro so vsi navzoči volilci kakega volilnega razreda oddali svoje glasovnice, mora predsednik volilne komisije proglasiti, da je oddaja glasovnic končana.

Nato se odpró za volitev odbornikov določene glasovnice in se pričnó šteti glasovi. Predsednik mora takoj naznaniti izid.

Potem se isto zgodi z glasovnicami, ki so določene za volitev namestnikov. (Dalje sledi.)

Dopisi.

Iz Kotmarevasi. (Shod in Slomšekova slavnost.) Ob zelo veliki udeležbi se je dné 2. sept. na lepem vrtu p. d. Boštijana v Trabesinjah vršil shod in Slomšekova slavnost našega katoliškopolitnega društva. Vrt je bil z zastavami v cesarskih, narodnih in koroških barvah zelo okrašen, gromenje topičev pa je tudi daljši okolici oznanjevalo našo slavnost. Udeleženci so prihili od raznih strani, zlasti nam je pohvaliti vrle Rožane, ki so prihili v častnem številu. Dalje je bilo navzočih lepo število celovških Slovencev in sosedna duhovščina, na čelu ji veleč. gosp. dekan Müller. — Shodu je predsedoval g. župnik Ogriz. G. Rozman je govoril o sedanjih žalostnih političnih in gospodarskih razmerah. G. Martin Štih je v vnetih besedah pozivljal kmete h skupnemu, vzajemnemu delovanju, č. g. Bayer pa je kazal v navdušenih besedah, kako potrebna nam je odločnost, in kako le z vstrajnim delom dosežemo zaželjenih uspehov. Politični shod se je zaključil z „živio“-klici presvitlemu cesarju. — Nato se je pričela jako lepa Slomšekova slavnost. Gg. pevci, domači z došlimi gosti, so vneto in lepo pevali slovenske pesmi. V slavnostnem govoru je g. Rozman kazal, kako je naš slavljeneč Anton Martin Slomšek živel in delal za svoj narod. Podal

tem le pojdi, da ne boš imel z uradom kakšne sitnosti.“

„Eh, kaj bom hodil“, začel je navidezno strogo govoriti Sršen. „Gospod župan vé, da ne morem, torej moraš ti.“ — „Jaz? Sem jaz uradna oseba ali ti?“ — „Jaz!“ — „Torej pojdi ti!“

„Vidiš, sedaj pa me sama siliš, da bi šel. Jaz pojdem, a zapomni si, da imam kot policaj uradne škornje in kakor ti nikoli ne zapreš ust, tako tudi ne smeš nikoli zapreti uradnih škorenj.“

„Prosim te, ne razlagaj dolgo in pojdi že, da ne boš kake sitnosti imel.“ — Med tem, kar je policaj obuval škornje, pristopila je njegova žena k hlapcu: „Nacelj, kdo pa je tam?“ vprašala je radovedno. — „Tam je neki tuji gospod. Ima tri lesene noge — — —“ „Za božjo voljo! In je to človek, ko ima tri lesene noge.“ — „Počakajte vendar, da končam. Ima tri lesene noge, na njih pa nekako skrinjico. Kaj je to, ne vém, ali če bojša skozi to skrinjico pogleda, je baje vsak grbast človek raven kakor struna.“

„Čemu pa je to, lepo te prosim?“ — „Ja, tega jaz ne vém, ali pravijo, da bode s tem »šmentom« meril naša polja.“ — Kako pa se ta gospod imenuje?“ — „Pravijo mu »kilometer« *) ali tako nekako; mora pa biti zelo dober kristjan.“ — „Odkod to veš?“ — „Jedva je prišel, takoj mi je dal krono.“ — „In moj mož tudi kaj dobi?“

„Ne vém. Sršen mora delati vse uradno in to je kakor zastoj.“ — „Aha, ga že zagovarjaš? Vi moški ste vsi enaki,“ začela je policajeva žena precej glasno. „Ako dá tebi kot hlapcu krono, kaj še le mora dobiti policaj?“

nam je šopek njegovih prekrasnih nauk in nas pozivljal, da obhajamo Slomšekovo stoletnico s tem, da se vedno in povsod ravnamo po njega vzvišenem vzgledu in tehtnih naukih! Navdušeno so ob koncu govora klicali vsi Slomškovemu spominu gromovito „slava!“ — Razvila se je nato jako prijetna zabava. Kratkočasili so nas vrli pevci, mnogo smeja pa je napravil nastop „berača“, ki je svojo nalogo prav mojsterski izvršil in žel za svoje hudomušno predavanje mnogo zaslužene pohvale. Dalje je nastopila znana naša narodna „godba“, mladina je tekala za stavo itd. Shod in slavnost sta se vršila v najlepšem, vzornem redu. Žal le, da niso prišli vsi govorniki, ki so nam prej za gotovo obljubili svojo udeležbo. — Da se je shod tako lepo vršil, zato gré hvala g. M. Prosek- karju, ki je poskrbel za vse potrebne priprave.

Iz Kaple ob Dravi. (Tepež.) K poročilu v zadnji številki se nam dodatno piše: Iz neznanega vzroka skregali so se v nedeljo, 26. avg., v gostilni pri Zecu brata Taler, drvarja, iz Kazaz doma, in Jožef Zapotič iz Bovca. Ker so bili že napiti in ker je prepir postajal vedno hujši, ugasnil je gostilničar luč in jih spravil ven, ker je bilo itak že pozno. Nato je vse potihnilo in ljudje so se podali k počitku. Ko pa domači hlapec zjutraj vstane, najde pri vodnjaku Zapotiča, ležečega vznak, že mrtvega. Sodnijska preiskava dokazala je 19 ran, prizadete vse z nožem, ena med njimi je šla skozi celo srce, tako da je moral nesrečnež takoj umreti. Bržkone so se morali še enkrat zunaj stepsti, in tam sta ga tudi brata Taler napadla z nožmi. Eden, ki je oženjen in ima otroke, se je šel takoj sam javit, po drugega je pa tudi takoj prišel orožnik. Nesrečnež, še le 27 let star, je bil gluh in tudi ni mogel prav govoriti. Pokopali so ga v torek v Kapli ob Dravi. Zopet žalosten dokaz, kaj človek stori vsled nezmernega vživanja pijače.

Iz Železne Kaple. (Nehvaležnost, plačilo sveta.) O grenki resnici tega izreka se je prepričal prejšnji kapelski župan, gosp. E. Zeman. Dolga leta je sedel na županskem prestolu ter je s pomočjo drugih delavnih odbornikov trgu iz denarnih stisk in k denarju pomagal, ob cesarjevem jubileju je bil v pripoznanje zaslug celo odlikovan. In vendar so ga pri zadnji volitvi popolnoma izbacili iz odbora. Njegovo mesto je prešlo na g. Bruggerja, že iz preteklih časov znanega. Črno-belo-rudeče (to so barve „rajha“!) kape nekaterih odbornikov so na spodnjem Koroškem nekaj novega in nenavadnega, a kot nov kašipot za Kaplo gotovo pomenljive. Le tako naprej! Heil!

Iz Železne Kaple. (Ogenj.) V nedeljo dné 26. avg. raznesel se je ob kakih dveh naenkrat glas, da pri oberstu Lattererju gori, kjer izvira znana kislica, takozvana „Carinthia-Lithion-Quelle“. V dimniku so se namreč vnele saje in ker je bila streha suha, se je ogenj takoj razširil. Četudi je bila požarna bramba takoj na mestu, ni mogla veliko rešiti. Zgorela je tudi vsa lepa uprava, ki je bila pod streho shranjena. Škode je okoli 4000 kron, zavarovan je bil pa le za nizko svoto.

Iz Bele pri Železni Kapli. (Občinska volitev.) Pri občinski volitvi dné 16. avgusta, o kateri ste sicer že pisali, o kateri pa bi se dalo še mnogo pisati, je nekaterim spodletelo. Res je, da razun ceste iz Reberce na Belo so vsi drugi poti

„Ja, hlapec in hlapec, to je velik razloček. Morate pomisliti, da jaz služim gospodu županu.“ — „Jaz tudi in še celej občini!“ bahal se je Sršen, ki je srečno obul škornje in je bil zavolj tega dobre volje. (Konec prihodnjič.)

*) geometer = zemljemérec.

Smešničar.

* **Muzikaličen pes.** „Gospod sosed, vaš pes je pobegnil.“ — „Vedi ga spak, odkar se uči moja hči petja, noben pes ne ostane več pri nas.“

* **V ljudskem vrtu.** Gospod: „Oprostite gospa, gotovo čakate soproga?“ — Gospa: „Dà, gospod, že deset let, pa le noče priti od nikoder.“

* **Ni praznoveren.** „Nisem praznoveren, gospoda moja, ali kot trinajsti pa ne sedem rad za mizo, če je jedi — le za dvanajst oseb.“

* **Oče in sin.** Oče: „Kaj pa hočeš zdaj početi?“ — Sin: „O, v Ameriko pojdem.“ — Oče: „No, in dalje?“ — Sin: „Kaj, ali to še ni dosti daleč?“

* **Pri brivcu.** Tujec brivskemu vajencu: „Preklicano! že v drugo ste me vrezali. Če ne znate bolje, vam kmalu izostanejo vaši naročniki!“ — Vajenec: „O ne, naročnikov še ne smem briti — nego le tujce.“

* **Slabo umel.** Sodnik: „Odločite se, kaj vam je ljubše: ali dva dni zapor ali 10 gld.“ — Toženec: „Bi pa že poprosil za 10 gld.“

* **Zakaj?** A.: „Čudno, mati in hči sta si tako zelo podobni, le mati ima večja usta.“ — B.: „Ni čudo, saj jih je tudi več rabila.“

v občini bolj slabi in vsak trenutek popravljanja potrebni. Do sedaj je bila navada, da ti, ki so pot rabili, so jo tudi imeli popravljati, kar se je za silo godilo. Zastopno je tudi, da takšno breme, posebno včasih, kedar voda pota izpere, posamezne preveč teži in zato bi radi, da bi se jih tudi tisti soobčani, ki potov nikdar ne rabijo, usmilili, denarne mošnje bolj odprli in na tak način prej imenovanim breme olajšali. Dalje pravijo, da ni več „naprednjaško“, če posedajo še v dvajsetem stoletju duhovni v občinskem odboru. Torej ven ž njimi! Ker pa v občini mokračev ni, ki bi pred svetom dostojno zastopali kmete, mora se v odbor pomagati vsaj temu ali onemu nemškutarju, da bi značaj občinskega odbora ne bil tako enoličen in nazadnjašk. Županski sedež — napravlja mnogim sline v ustih. Škoda le, da en župan zadostuje. S takimi in še drugimi mislimi so vzlasti prodajalci, prekupovalci in vozniki lesa stopili pri volitvi v volilno sobo. Ljudje pa navadno to, kar gre za denar, bolj težko zapopadajo, in tako niso našle misli in želje omenjenih pri večini volilcev pravega odmeva in čakajo vsled tega ugodnejše prilžnosti. Sad njihovega truda vendar ni izostal. Nekateri odborniki prvega razreda to pričajo, ali zahvaliti se imajo za svoj uspeh samo mlačnosti volilcev. Drugi in tretji razred bota morala pokazati pri volitvi novega župana in svetovalcev, posebno pa pri volitvi šolskega sveta, da jima je še nad vse blagor cele občine in slovenska načela! — Med mnogobrojnimi gosti je letos obiskal belsko kopel gospoda Grossa tudi baron Kübeck, svoječasno cesarski namestnik na Štajerskem.

Iz Gorič. (Zahvala in priporočilo.) Znano je cenjenim bralcem „Mira“, da je dné 22. julija t. l. huda nesreča zadela našo vas Goriče pri Žitarivasi. Pogoreli sta skoraj dve tretjini vasi, 9 posestnikov z vsemi poslopji. V taki nesreči je prva in največja tolažba to, da je kdo pri poštenu zavarovalnici zavarovan. Tudi spodaj podpisani smo bili zavarovani. Zato se zahvaljujemo slavni banki „Slaviji“, ki nam je po svojem zastopniku gosp. Rutarju v Malčapah odškodnino v znesku 6324 kron 68 vin. brez vseh ovinkov izplačala, ter je nam vsem trem samo 50 kron za nezgorele predmete odtegnila, dočim so druge zavarovalnice štirim posestnikom blizu 2000 kron odtegnile. Zato moremo podpisani banko „Slavijo“ vsakemu le priporočiti. Julijana Grajner l. r., Aleš Rideli l. r., Gabrijel Zec.

Družba sv. Mohorja.

Število udov družbe sv. Mohorja je letos napredovalo od 78.103 na 78.596, to je: 493 udov več kakor lani! Teh 78.596 Slovencev-Mohorjanov se razdeli po posameznih škofijah in krajih tako-le:

1. Goriška nadškofija	8.610 udov, manj 294
2. Krška škofija	6.368 „ več 141
3. Lavantinska škofija	25.796 „ 990
4. Ljubljanska škofija	30.106 „ manj 636
5. Tržaško-koperska škofija	4.016 „ več 28
6. Sekavska škofija	564 „ 39
7. Somboteljska škofija	344 „ 28
8. Zagrebska nadškofija	545 „ manj 23
9. Senjska škofija	213 „ 1
10. Poreška škofija	130 „ več 19
11. Djačovaška škofija	62 „ 15
12. Bosniška škofija	237 „ 10
13. Videmska nadškofija	194 „ manj 3
14. Razni kraji	526 „ več 208
15. Amerikanci	804 „ 14
16. Iz Afrike in Azije	81 „ manj 42

Pregled nam kaže, da smo napredovali v 10. škofijah (in sicer za vkup 1492 udov), nazadovali pa v 6. škofijah (za vkup 999 udov). LAVORIKA gré letos lavantinski škofiji, kjer je število poskočilo za 990 udov. Vesel je napredek tudi v krški škofiji, kjer štejemo 141 udov več. Po raznih krajih je narastlo število za 208.

Rokopisov je družbenemu odboru v tem letu došlo 76. V zadnji svoji seji je odbor sprejel sledeče:

a) Večja dela:

1. J. M. Seigerschmied: „Pamet in vera.“ Apologetičen spis.
2. M. Cilenšek: „Naše koristne rastline.“
3. J. Koprivnik: „Umni vrtnar.“

b) Leposlovne vsebine:

1. T. M. Dovič: „Oskrbnikov sin.“ Povest.
2. Malograjski: „Nehvaležni sin.“ Povest.
3. Isti: „Miklova lipa.“ Povest.
4. Isti: „Pisana mati.“ Povest.
5. Fr. Ks. Meško: „Pripovedka.“ Povest.
6. Pavel Perko: „Umrla . . .“ Črtica.
7. Podgoričan: „Prvi hleb.“ Povest.
8. Ivan Pucelj: „Kakor na kup, tako s kupa.“ Povest.
9. Gr. Rant: „Nesrečna človeka.“
10. Ivo Trošt: „Kdor zna, pa zna.“ Povest.
11. Dr. J. Vošnjak: „Blagor mirnim!“ Dve povesti.
12. Isti: „Ne vdajmo se!“ Kratkočasnica v enem danju.

c) Poučne vsebine.

1. Ant. Janežič: „Najvažnejše določbe o novem davku.“
2. J. M. Dovič: „Ob Prešernovi stoletnici.“
3. J. Koprivnik: „Grozni plesen.“

4. Isti: „San jozeski kapar ali ščitar.“
5. J. Lesar: „† Nadučitelj Jožef Raktelj.“
6. Iv. Planinec: „Slovensko planinsko društvo.“
7. Fr. Praprotnik: „Zasajajmo le lepa drevesa.“
8. Fr. Podbor: „Gospodarske drobtinice.“
9. Fr. Šegula: „Razgled po kat. misijonih.“
10. Lj. Stiasny: „Slovenska naselbina pri Vladi-kavkazu na Ruskem.“
11. Fr. Štingl: „Zavezniki posameznih stanov.“
12. Isti: „Zgodovinske črtice.“
13. Isti: „Iz življenja imenitnih mož.“
14. Fr. Uršič: „Novi zakon o prejemščinah.“
15. Dr. J. Vošnjak: „Streljanje proti toči.“
16. J. B. T.: „Opatija Zatičina.“

č) Razne pesmi so poslali pesniki: Fr. Ks. Meško, Fr. Neubauer, Rad. Silvester, Ljudmila, R. Kósar.

Novičar.

Na Koroškem.

(Duhovske zadeve.) Orglarska šola bode imela prihodnje leto samo drugi tečaj. Sprejmejo se pa tudi taki novi učenci, ki so v orgljanju že nekoliko poučeni. — Č. g. Luka Veršek, župnik na Visoki Bistrici, postane župnik v Slov. Šmihelu; č. g. V. Janku, provizor v Zamelsbergu, postane župnik v Dobrihah; č. g. Ad. Gaggl, provizor v Hohenpressenu, postane župnik v Malem Cerknem; č. g. Henr. Smažik, provizor v St. Janžu v Rožu, postane župnik ravnotam; č. g. Mat. Kandolf, župnik v Osojah, postane župnik pri Sv. Boštjanu pod Visoko Ojstrico. — Prestavljeni so: G. A. Oberluggauer, kaplan v Špitalu, v St. Lenart; g. J. Gradl, kaplan v Motnici, v Špital; g. B. Hochl, provizor v Molebühl, k Sv. Krvi. — Razpisana je do 10. oktobra župnija St. Tomaž pri Čilbregu. — Č. g. Josip Habisch, duhovnik v Celovcu, se je preselil v zavetišče usmiljenih sestrâ v Rodaunu na Nižje Avstrijskem.

(Dopolnilna volitev.) Zaupni shod nemško-nacionalne stranke in „bauernbunda“ v Beljaku je dné 2. sept. postavil za kandidata namesto odstopivšega poslanca K. Ghona znanega „bauernbundarja“, posestnika g. Gregorja Janih-a v Medbo-rovnici. Tako vsaj poroča „K. W.“

(Osebné novice.) Gosp. Janko Kremenšek, c. kr. deželne vlade tajnik v Celovcu, se je dné 29. avgusta v Brnu poročil z gđ. Ireno Ruška. — Prestavljen je učitelj Kr. Kainig iz Prevalj v Celovec.

(Kmetijske stvari.) Premovanje goveje živine bo, in sicer za rudečo pasmo: dné 4. oktobra v Draščicah, 5. okt. v Žabnicah, 6. okt. v Borovljah. Za belo pasmo: Dné 11. okt. v Dobrlivasi, 12. okt. v St. Kancijanu. Drugi okraji letos nimajo premovanja. Zakaj? — Od 27. sept. do 6. okt. bode v Važenšah pri Celovcu v sadnem vrtu kmetijske družbe praktičen tečaj za sadjarje. Oglase sprejema do 15. sept. kmetijska družba. — G. potovalni učitelj V. Šumi bode predaval dné 23. sept. ob 1/3. uri popoldne v Škoficah (v šoli), in dné 30. sept. pri Leitgebu v Dobu ob Pliberku.

(Državna podpora.) Mlekarna v Maloščah, katere uravnava stane 3500 kron, in ki ima 77 udov, je dobila 1200 kron državne podpore. Mlekarna v St. Jakobu v Rožu, ki šteje 32 udov in stane 1200 kron, dobila je 400 kron podpore.

(Drobiž.) V Starem Dvoru nad St. Vidom dobé nov živinski sejem, ki bo vedno na pondeljek po mali gospojnici. — Novi bankovci po 20 kron pridejo v promet med 15. in 20. septembrom. — Za pogorelce v Strajivasi se je nabralo vkup 12.587 kron 97 vinarjev, od tega po cerkvah 1509 kron 24 vinarjev.

Po drugih slovenskih deželah.

(Strossmayerjeva petdesetletnica.) Veliki Jugoslovan, škof J. J. Strossmayer, praznuje dné 8. septembra petdesetletnico svojega škofovanja. Hrvatski narod se pripravlja, da kolikor možno častno in lepo obhaja ta imenitni dan. Hrvatoma se pridružujemo tudi Slovenci, želeči, da nam Bog ohrani dičnega in slavnega moža še prav mnogo, mnogo let!

(Slovenski katoliški shod.) Prihodnji teden že se vrši v Ljubljani drugi slovenski katoliški shod. Od vseh strani naše lepe domovine bodo se zbirali možje k resnemu posvetovanju za národa pravi blagor, ki ga more doseči le tedaj, če se povsod in vselej ravna po večnih resnicah, katere nam je iz nebes prinesel naš Gospod in Zveličar. Na katoliškem shodu naj se navdušijo vsi za dobro delo v národa duševni in gmotni prid. Dal Bog vsem posvetovanjem kar največ vspeha, da bo katoliški shod res služil pravemu napredku národa slovenskega.

(Iz Gorice.) Cesar pride v Gorico med 20. in 24. septembrom ter bo sprejel župane iz cele Goriške. Pri tej priliki se izroči cesarju zlata spominska svetinja 400 letnega združenja Goriške z Avstrijo. — „Šolski dom“ v Gorici, ta z národnim denarjem zdržani zavod, dobro napreduje. Vseh učencev je bilo v pretečenem letu 1007, ka-

tere vse je rešila národna požrtvovalnost laškim kremljem.

(Vprašanje o glagolici — rešeno.) „Roma locuta, causa finita est!“ „Rim je govoril, prepri je končan!“ Iz najzanesljivejšega vira poroča „Národni list“, da je vprašanje o slovenskem bogoslužju rešeno v smislu, da glagolica mora ostati v onih cerkvah, v katerih je obstala od pamtiveka, ali pozneje bila opuščena po nemarnosti dotičnih oseb, ali je bila zabranjena na kateri drugi način. Škofom je že doposlal dekret (papeževo pismo), s katerim se odreja istodobno, da se morajo držati izdanih resolucij. Znamenita je ta resolucija sv. zbora (kongregacije), ker so ž njo odpravljene naredbe, izdane o glagolici leta 1898., in ker posebno svečano potrjuje naše pravo in rešuje glagolico očite propasti. Moremo vam zatrditi, da na tem vspešnem rešenju vprašanja o glagolici ima največ zasluge dalmatinska duhovščina, ki je neumorno delala, zbirala in pošiljala v Rim nepobitne dokaze, da prepriča sv. zbor, kako da naredba, izdana leta 1898. ni v soglasju z zgodovinskim pravom. Z današnjim dekretom je zbor pripoznal to zgodovinsko pravo.

(Ruska junakinja v službi človekoljubja.) Ruski listi poročajo, da na bojišču na Kitajskem vodi ruske „usmijene sestre“ Rusinja J. D. Bogdanova. Ista Rusinja je ob času srbsko-turške voj-ske stregla srbskim ranjencem na Srbskem, ob času laško-abetesinske vojske je šla v Abesinijo z ruskim „rdečim križem“, kjer je tudi vestno stregla ranjenim.

(Razno.) Pri občinskih volitvah v Razvanju tik Maribora je odklenkalo nemški vladi. Večino so dobili Slovenci, nemški privrženci so spravili e malo mož v občinski odbor. Slava! — V Ribnem pri Bledu so pogorela dné 28. avg. vsa poslopja sedem posestnikom. Škoda je zelo velika.

Iz slovanskega sveta.

(Divji Prus.) V Grifiji na Pomorskem je bil shod profesorjev in dijakov. Pri tem zborovanju je profesor Letzius zagrmel proti Poljakom in izdal sledeče geslo: „Proti Poljakom je treba rabiti najsurovejša sredstva, kajti v vojski ž njimi je popolnoma na mestu zdrava sebičnost in pravna nepravilnost, konečno tudi pravno opravičena surovost.“ Potém je svetoval, da naj se poljski tisk po vladnem ukazu uniči in razpustijo vsa poljska društva. Poljakom je baje treba naložiti samo tri dolžnosti: davke plačevati, vojaško službo opravljati in gobec tiščati. In le-ta divji pruski profesor je vse to svetoval pri zborovanju, katerega se je vdeležilo nad 100 „omikanih“ ljudij, ne da bi se bil kdo zoper ta nasvet oglašil!

(Srbski umotvori v tujih jezikih.) V „La Revue Mondaine“, ilustrovanem listu za pouk, znanstvo in šalo, izhaja francoski prevod srbskih povestij Sime Matavulja. Urednik lista je Konstan Argiropoli in srbske povesti prevaja njegov brat Jurij Argiropoli, kateri bode prevel vse srbske povesti na francoski jezik.

(Posnemanja vredno.) Rusko ministerstvo za notranje stvari je izdalo ukaz, da naj družine k vojaški službi poklicanih rezervistov ob času njih službe dobivajo od države zastoj stanovanje, svetlobo in drva.

(Rusko-perzijski časnik.) V Petrogradu bode začetkom novega leta izhajal časnik v ruskem in perzijskem jeziku. Izhajal bode vsak teden in njegov namen bode podpirati trgovsko-obrtniško zvezo med Rusijo in Perzijo.

(Dobrotnik šol na Ruskem.) Tovarnar Konovalov je izročil ruski vladi 300.000 rubljev, da se v Kostromski guberniji sezida realna in trgovska šola. Ruski car Nikola se je dobrotniku z lastnoročnim pismom zahvalil. —án.

Križem sveta.

(Politični položaj) je sedaj zelo resen in še te dni se ima bajé odločiti nadaljna usoda našega državnega zbora. Raznesle so se bile že novice, da hoče vlada državni zbor razpustiti, zopet druga poročila pravijo, da ministerstvo odstopi. Vsem tem novicam se je od druge strani zopet ugovarjalo. Odločba pade bajé še pred 10. sept., predno se cesar poda k vojaškim vajam v Galicijo.

(Angleži v južni Afriki) so hoteli s šestkratno premočjo sijajno poraziti Bure pri Belfastu in Machadodorp. Vroč boj je ondi divjal pretekle dni mej neznatno peščico junaških Burov in 40.000 Angleži, sijajne angleške zmage pa ni bilo. Bursko topničarstvo je izborno delovalo in Buri so se angleški premoči zopet srečno umaknili. Angleži se ne upajo sedaj več naprej. Sedaj so Angleži v pokrajinah, ki so za zdravje evropskih vojakov sila nevarne. A tudi na drugih krajih Buri ne dajo miru Angležem. Brigade angleških generalov Baden Powella, Carringtona in Mahona neprestano nadleguje burski general Delarey, burski „črni Kristjan“, general Dewet, pa šviga iz kraja v kraj ter napada Angleže, ko se najmanj nadejajo napadov.

Jednajst mesecev divja sedaj boj v južni Afriki. Od 1. julija 1899 do 31. marca 1900 je bilo v južno Afriko poslanih 192.000 angleških vojakov s 7.566 častniki in 60.000 konji. In kak uspeh ima angleško orožje? Število angleških vojakov se krči pod vstrajnostjo bursko.

(Hrvatje, izgnani iz Johannesburga v južni Afriki.) Minuli teden je prispelo na Dunaj 56 Hrvatov, izgnanih iz Johannesburga. Prišli so brez vsake prtljage, ker jim Angleži niso ničesar dovolili jemati seboj, niti ne perila in denarja. Nekateri njih so bili že 20 let v Transvalu. Čim so Angleži zaseli Johannesburg, so bili ti Hrvatje izgnani. Ista usoda je zadela tudi Nemce, Francoze in Holandce. Ministerstvo za vnanje stvari se je zavzelo za to, da izgnanci dobe svoje stvari, ki so jih morali pustiti v Afriki. Angleži so izgnane Hrvate lažnjivo obdolžili, da so bili deležni zarote proti Angležem. Nemškega častnika Cordua so Angleži istotako po krivem obdolžili ter ga v Pretoriji ustrelili.

(Obsodba kraljevega morilca Bresci-ja.) Dné 29. avg. se je završila porotna obravnava zoper morilca kralja Umberta v Milanu. Morilec se je vedel ves čas predrzno. Obsodba se glasi na do-smrtno kazen v samotnem zaporu ter poravnavo sodnih stroškov. Imel je dva odvetnika — zagovornika.

(Vojna na Kitajskem.) Evropske čete so srečno zasedle Peking in oprostile poslance. A s tem je menda tudi pri kraju edinost evropskih vlad, ki se ne morejo zjediniti za skupno nadaljno postopanje. V kratkem se ima bajé pričeti z mirnimi pogajanjmi.

(Vera — tema.) Iz „Journal officiel“ od 18. avgusta t. l. posnemamo, da so dobili „bratje krščanskih šol“ na svetovni razstavi v Parizu za svoja dela odgoje in vsakovrstnega pouka: 3 prva darila, 13 zlatih, 21 srebrnih, 14 bronastih svetinj in 6 pohvalnih priznanj. Tako morajo tudi francoski framazoni doznati, da ne more puhla, brez-verska šola v nobenem oziru tekmovali z verskimi — krščanskimi šolami.

(Razglednice) se lahko pošiljajo tudi z znamko za 3 vinarje, ako se spredaj črta napis „Dopisnica“ ter se zapiše „Tiskovina“, na drugi strani pa sme biti samo podpis odposiljalca. Kdor potuje in pošilja mnogo razglednic, za tega pride prav taka naredba.

(To in ono.) 200 hiš pogorelo je na Ruskem v Makarjevu blizu Nižnega Novgoroda. Požar je uničil tudi štiri cerkve. — Umrjeni laški kralj Umberto je imel svoje življenje pri raznih zavarovalnicah zavarovano za 36 milijonov lir. — Na Dunaju je skočil 10 letni Eugen Reigel iz drugega nadstropja na dvorišče ter se ubil. Samomor je storil iz strahu pred kaznijo, katero mu je zagrozila njegova mačeha. — V mestu Glasgow se je pojavila morilna kuga. Dve osebi sta že umrli, 40 rodbin je osamljenih ter jih opazujejo zdravniki. 83 oseb boleha na kugi.

Naša gospodarska organizacija.

Skladišče v Sinčivasi.

Naša gospodarska zadruga ima zopet veliko dela. Kmetje privažajo prve pridelke, davek jih priganja, obresti in druge potrebščine jih silijo. V Sinčivasi smo zadnje dni prevzeli za več tisoč gol-dinarjev leče, v Velikovecu precejšen kvantum ovs. Kmetje se vedno bolj zavedajo! Imovit kmet prišel je v zadrugo, češ: Jaz pripeljem svoje blago k vam, pa ne bom vprašal, kaj mi boste dali, dajte mi, kar hočete! Čast takemu zadrugniku! Prekupei so hodili k njemu, kakor smo izvedeli, mašili so mu denar v žep, a vrgel ga jim je nazaj, akoravno ni vedel, bo li pri zadrugi dobil toliko, kot pri prekupeih, ki imajo stare zveze in stare odjemalce. — Drug blag kmet je na svojo roko odjemal so-sedom pridelke, ki so jih hoteli poslati trgovcu, ter je iz lastnega žepa dodal, kar je naplačevala za-druga manj, kakor je dajal prekupec. Vsa čast takim možem, ki delajo tako za kmečki blagor! Zadrugno delovanje je pač težavno, dokler ne najde dosti zveze s konzumom; zato tudi res prekupei utegnejo včasih boljše plačati, kot zadruga, a navadno to vendar ni mogoče. — Nasproti časti-vrednim kmetom pa stojé drugi. Pripeljal je mlad kmet zadnjič ovs v Sinčovas; hlapec ga je pogledal in je zapazil, da smrdi, in da je preveč črn. Naznanil je to stvar poslovođji. Ta je kmetu zdaj ponudil ceno za 60 vinarjev nižjo kot za lepo, zdravo blago. Kmet pa je hotel le listek imeti, češ gosp. blagajnik mu bo že izplačal oves, kot druge ovse. Poslovođja pa mu ni dal listka in nato je začel kmet razgrajati. V sredo navrh je prišel k blagajniku ter je hotel imeti plačano vožnjo, ker je bil zastoj vozil oves k zadrugi ter je razgrajal, da se v zadrugi le ljudje goljufajo. Človeku se je zagrozilo, da, če bo še nekoliko govoril o zadrugi, ga bo ta-le

tožila! Po tej grožnji je kmet obmolnil. Izmed 700 kmetov je ta edini, ki nam je tako začel razgrajati. Bržkone so ga naščuvali liberalci na Rudi. Našim prijateljem naznanjamo, da nas taki ljudje ne razburijo nič. Kdor ima kako pritožbo, naj stvar mirno pové, a naše osobje ima strogo naročilo, da mora pogledati blago, predno se sprejme. Naši poštenci zadružniki pa sami že vedó, da izprinenega žita v zadruzi ne moremo sprejemati. Če nam vsled tega eden ud odstopi, ne dé nič, mesto njega jih bo pristopilo deset drugih, žal nam je pa, če se dadó nekateri kmeti od liberalne gospode tako zlorabiti.

Za vojaštvo se letos zavoljo izredno slabe letine nismo upali napraviti ponudbe. Poljski oves je letos tak, da bi ga nam vojaščina vsega vrnila. Gorjanski bo še precej dober, kakor sploh gorjanci imajo letos boljše leto kot poljanci. — C. kr. poljedelsko ministerstvo nam je zelo naklonjeno. Pozvalo je zato vodstvo rudokopa v Idriji, naj svoje potrebščine naroči pri nas, in če bi mi sami ne mogli, naj bi se zvezali z velikovškim „Lagerhausom“. Idrija potrebuje 48 vagonov pšenice, 52 vagonov rži in 16 vagonov turšice, vrh tega še nekaj ovsu. Take ponudbe dobivamo, a mi smo — preslabi, in Bog vé, ali bomo kmalu toliko močni, da bomo mogli stopiti v take zveze. Pri takih pošiljkih bi se dalo kaj zaslužiti, a mi moramo gledati, kako židje zalagajo cesarska podjetja, ki bi rajši svoje potrebščine kupovala neposredno pri kmetih. Žalibog imamo v naših krajih zdaj že dolga leta sem vedno slabše letine, in letos bodo kmetje sami rž kupovali, in tudi pšenice ne bo dosti odveč.

Zadružnike opozarjamo tudi na naš novi veliki trijér, ki smo si ga kupili za skladišče. Kmetje čistite žito pred setvijo! Če bo seme čisto, bode polje veliko rodovitnejše in bo žetev vsa druga, kot tedaj, če se seje vsa zmes. Trijér je Vam na razpolago. Za obrabo se plača 10 vinarjev za metrični stot, in se bo mogel rabiti stroj ves čas — razun v sredah, ko imamo preveč drugega prometa. Delo morajo pa opraviti kmetje sami, ker je zadružno osobje popred z delom preobloženo in ne more ves dan biti na razpolago. Čiščenje žita se mora tudi tako vršiti, da ne bo delalo ovire domačemu delu.

Gospodarske stvari.

Za vožnjo se lahko rabijo tudi krave, posebno če so močnega plemena. Če se zmerno rabi, nima krava zaradi tega nič manje mleka, ter je krava bolj zdrava, kakor bi vedno stala v hlevu. Posebno bolezní na nogah so redke pri kravah, ki vozijo. Take krave pa tudi raje obrežijo in ložje oteló. Biki, kateri vozijo, zato niso nič slabši za plemo, ako se za pretežko delo ne rabijo, in so le bolj krotki. Če rabimo krave za vožnjo, moramo vendar gledati, da se ne prehladé.

Špirit kot izvrstno pomagilo proti rudečici svinj priporoča sloveči danski živinozdravnik Obel. Isti pravi, da je, ko se je v njegovem svinjskem hlevu pokazala rudečica in je ena svinja že vsled te bolezni erknila, ukazal vse druge svinje poljati s karbolovo vodo in napajati z mlekom, v katerem je bil namešan špirit. Eno svinjo, katera je bila že bolna, je dvakrat zaporedoma vpijanil s špiritom. Ko se je svinja streznila, začela je s tekom jesti in je popolnoma ozdravela. Ta pripomoček je Obel pri več svinjah poskusil in vsakikrat z uspehom.

Vrabeli so tudi zelo koristni; tako se je prepričal nemški prirodoslovec Lenc in je izračunal, da par starih vrabcev prinese svojim mladičem vsako dopoldne tekom 7 ur 140 gosonic, kebrov in polzev; popoldne pa kakih 84. Stari vrabci sami snedó vsako uro najmanj 10 kosov, na dan 140, tako da ena vrabčeva družina vsak dan pokonča 364 kosov škodljivega mrčesa. — Nekateri se pritožujejo, da vrabci pipljejo iz zemlje mlado salato; to pa delajo zavolj tega, ker pod koreninami salate ali pa v njih čutijo rumenega črva, ki mladi rastlinici je korenine; da vrabci neusmiljeno kljujejo v zaviti cvet sadnih dreves, temu je vzrok, da v cvetu iščejo belo škodljivo gosonico.

Zató ne preganjajmo toliko včasih sitnega vrabca, ki je pozimi skoraj edin naš tovariš, in ako nam v tem času krade žito, izmlatimo ga. Vravec hoče tudi živeti; za nabiranje gosonic od gospodarja ne dobi nobenega plačila, od države ali dežele ne dobi nobene pokojnine, ni torej čuda, da postane „socijalist“ in si vzame sam plačilo iz gospodarjevega premoženja. —án.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 30. avgusta 1900.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	25	12	71	— konjev
rž	9	30	11	62	— pitan vol
ječmen . . .	7	52	9	40	31 vprežnih volov
oves	4	40	5	50	— juncev
turšica . . .	—	—	—	—	80 krav
pšeno	16	40	20	50	— telic
proso	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir . . .	1	80	3	24	101 prasec
deteljno seme	—	—	—	—	
ajda	10	20	12	75	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 256 K do 290 K, krave po 78 K do 240 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 80 v do 5 K — v, kisló seno po 2 K 80 v do 4 K 40 v, slama po 3 K 20 v do 3 K 80 v.

Promet je bil srednji. Sena in slame se je pripeljalo 119 vozov. Ž živino je bila slaba kupčija.

Velikovec, dné 29. avgusta. Prignali so: 185 volov, 114 krav, 9 telic, 3 koze, 112 ovc, 116 svinj. Cena pitanih volov 58 do 64 kron, vprežnih volov, 52 do 50 kron za meterski cent žive vage. Promet z govejo živino je bil srednjedober, z ovcami in svinjami je bilo malo prometa.

Železna Kapla, dné 16. avg. Prignali so: 357 pitanih in vprežnih volov, 95 krav in telic ter 251 svinj. Cena volov 52 do 74 kron stari cent žive vage. Sejem je bil srednje obiskan. Promet je bil zavoljo deževnega vremena bolj slab. Kupčija je bila srednja. Kupci so bili iz okolice.

Vabilo.

Št. Jakobska posojilnica v Rožu vabi na letni občni zbor na kvaterno nedeljo dné 23. septembra v posojilnični hiši v Št. Jakobu, katerega vsopred je: 1. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 2. Preosnova zastarelih pravil na podlagi zadružnega zakona z dné 9. apr. l. 1873. 3. Eventuelne volitve novih odborikov. 4. Razni nasveti. — Gledé na 2. točko dnevnega reda vabimo vse ude, naj prav gotovo pridejo na občni zbor. Udje naj prinesó s seboj zadružno knjižico, da se ž njo izkažejo kot udje. — Začetek je točno ob 3. uri popoldne.

Odbor.

Za pogorelee v Goričah pri Žitarivasi so dalje darovali:

Vč. g. J. Wieser, dekan v Velikovecu . . .	20 kron.
Č. g. Fr. Petek, župnik v Grebinju . . .	10 „
„ Gr. Einspieler, župnik in deželni poslanec v Podkloštru	6 „
„ Iv. Hutter, profesor v Celovcu . . .	5 „
Prej izkazanih	86 „

Vkup 127 kron.

Bog plati vsem dobrotnikom!

NAZNANILA.

Služba organista in mežnarja

se takoj oddá v Gutštanju. — Več pové farno predstojništvo v Gutštanju na Koroškem.

Jako dobra kmetija

z lepo hišo in gospodarskim poslopjem, kovačnico in mlinom, vse v dobrem stanu, je na prodaj. Obsega 62 oralov sveta, velik sadni vrt, vse obkroženo. Jako pripravna za večjo živinorejo, oddaljena samo 20 minut od železniške postaje in 3/4 ure od večjega kopališča. Pri hiši je gostilna in prodajalnica z mešanim blagom z dobrim prometom; istotako je pri hiši manjša žgalnica in sušilnica za sadje. — Opisana kmetija se prodá radi družbinskih razmer z jako ugodnimi pogoji takoj iz proste roke. — Naslov pové upravništvo „Mir“-a.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovecu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je trirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dné 15. oktobra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovecu na Koroškem.

Podjetje brez konkurence išče zanesljivih

agentov

za prodajo novih, povsod porabljenih pridelkov. Visoka provizija, oziroma trdna plača zajamčena. Ponudbe sprejema J. Klimeš, Praga, št. 1134 — II.

Jakob Petschounig,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4.,

med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo **veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja**, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevlarsko orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe ter je opozarjam, četudi se je roba splošno podražila, se pri meni dobiva po stari ceni.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Brady-jeve

želodčne kapljice

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

prilavljene v lekarni „pri ogerskem kralju“

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,

so starodavno in znano pomagilo, ki krepeča želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane . . . 40 kr.
Dvojnata steklenica . . . 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijacejske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis C. Brady.

Posamezni deli so navedeni.

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Vzajemna zavarovalnica
proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
v Ljubljani
je pričela svoje delovanje.

Pisarna zavarovalnice
se nahaja
na Dunajski cesti
v Medjatovi hiši
v pritličji.